

Förvaltning av bestånd av stora rovdjur

Aktörer och roller

Att sköta ärenden som hänför sig till stora rovdjur är ett samarbete, där varje aktör har sitt eget ansvarsområde.

Bestånden av stora rovdjur i Finland förvaltas i nära samarbete mellan olika myndigheter. Intressenter och medborgare deltar aktivt i förvaltningen av stora rovdjur bland annat genom att samla in dna-prover, rapportera observationer eller vara aktiv inom samarbetsgrupper. Förtroende och bästa praxis är viktiga för att samarbetet ska lyckas.

Fotografier: en vargflocks spår i snön © Antti Härkälä/Naturresursinstitutet, ett möte om uppföljning av dna © Iina Ala-Kurikka/VargLIFE, björnhund © Jani Seppänen/Vastavalo, får på bete © Katri Mäkinen/Vastavalo
Projektet har fått finansiering från EU-programmet LIFE (LIFE BOREALWOLF, LIFE18 NAT/FI/000394). Materialet reflekterar synsätt av upphovsmannen, och Europeiska kommissionen eller CINEA är inte ansvariga för användning av materialets innehåll.

Ärenden i anknytning till stora rovdjur sköts i samarbete

Jord- och skogsbruksministeriet styr politiken kring stora rovdjur och fattar beslut om förvaltningsplaner för stora rovdjur. Ministeriet fattar beslut om att tillåta jakt genom förordningar. I sina åtgärder beaktar ministeriet Europeiska unionens habitatdirektiv, som bland annat reglerar skyddet av varg.

Polistytelsen styr och ansvarar för polisförvaltningens strategi kring stora rovdjur och för innehållet i det riksomfattande avtalet om storviltsassistans (SRVA).

Polisen är en säkerhetsmyndighet som i vissa situationer har rätt att rikta åtgärder mot djur som orsakar fara för människors liv eller hälsa eller betydande skador på egendom. Om förutsättningarna uppfylls kan polisen utfärda en order för att till exempel avliva en varg som upprepade gånger rör sig på ett gårdsområde och orsakar fara för människors liv eller hälsa.

Forststyrelsens jakt- och fisketjänster ansvarar för ordnande av fiske och jakt på statens territorium. Jakt- och fiskeriövervakarna utövar tillsyn över att lagar följs och tillståndens giltighet i samarbete med andra myndigheter (polisen och Gränsbevakningsväsendet).

Finlands viltcentral har ansvaret för implementeringen av förvaltningsplanerna och beviljar dispenser för jakt på ansökan. Viltcentralen samordnar nätverket av frivilliga rovdjurskontaktpersoner. Rovdjurskontaktpersoner registrerar bekräftade observationer av stora rovdjur i Naturresursinstitutets informationssystem Tassu. Observationerna i Tassu används av som grund för myndighetsbeslut och Naturresursinstitutets beståndsberäkning. Viltcentralen bidrar även till att förebygga skador som orsakas av stora rovdjur till exempel genom att ge råd och bevilja material för rovdjursstängsel på ansökan.

Regionala viltvårdsråd deltar på regional nivå i den strategiska planeringen och beredningen som gäller Finlands viltcentral. I uppgifterna ingår bland annat att delta i beredningen av jakt och förvaltningsplaner på regional nivå och höra lokala intressegrupper. I regionala viltvårdsråd finns representanter från landskaps-

förbund, NTM-centralen, Finlands skogscentral och regionalt betydelsefulla markägareorganisationer samt viltvårdsföreningar.

Viltvårdsföreningar ansvarar för främjande av hållbar jakt inom sitt eget verksamhetsområde, ser till att jägarnas frivilligarbete främjas och organiseras samt genomför de offentliga förvaltningsuppdrag som föreskrivits dem. Föreningarna handhar verksamheten inom nätverket för SRVA och rovdjurskontaktpersonerna. I Finland finns 282 viltvårdsföreningar.

Naturresursinstitutet genomför uppföljning och forskning i anknytning till naturresurser för att främja hållbar användning. Naturresursinstitutet följer upp hur bestånden av stora rovdjur utvecklas och utarbetar årliga beståndsberäkningar. Naturresursinstitutet bedriver tvärvetenskaplig forskning och utvecklar bedömningen av bestånd. Naturresursinstitutet upprätthåller bland annat informationssystemet Tassu och stödjer Finlands viltcentral i att upprätthålla nätverket av rovdjurskontaktpersoner.

Livsmedelsverket ansvarar för att utreda dödsorsakerna för stora rovdjur som dött på annat sätt än i jakt och för uppföljningen av sjukdomar för alla vilda djur. Stora rovdjur dör till exempel i trafikolyckor. Ersättningar för skador som orsakats av stora rovdjur ansöks hos Livsmedelsverket.

Landsbygdsnäringsmyndigheterna gör inventeringar i fält och utarbetar skadebedömningar. Landsbygdsnäringsmyndigheterna är anställda av en kommun eller stad.

Övriga instanser med anknytning till förvaltning och kontroll av bestånd av stora rovdjur:

Övriga ministerier och riksdagen
Samarbetsgrupperna på vargrevirområden
Organisationer för intressebevakning och rådgivning för markägare och landsbygdsnärings
Naturskyddsorganisationer, medborgarorganisationer och övriga organisationer
Jägare representeras av sammanslutningar som Finlands Jägarförbund rf
Universitet, forskningsinstitut, medier

BESLUT OM BESTÅNDSFÖRVALTNINGEN FÖR STORA ROVDJUR FATTAS AV

Europeiska unionens habitatdirektiv
Riksdagen
Jord- och skogsbruksministeriet
Miljöministeriet

BESLUT GENOMFÖRS AV

Finlands viltcentral
Forststyrelsen
Polisen
Livsmedelsverket
Naturresursinstitutet
Miljömyndigheter

PÅ LOKAL NIVÅ SKÖTS ÄRENDE AV

Nätverket av rovdjurskontaktpersoner och viltvårdsföreningar
Revirsarbetsgrupper
Riksviltvårdsrådet och regionala viltvårdsråd
Delegationer för stora rovdjur

I FRÅGAN FORSKAR

Naturresursinstitutet
Finlands miljöcentral
Universitet och högskolor

INTRESSEBEVAKARE FÖR OLIKA AKTÖRER

Jägarförbundet
Naturskyddsorganisationer som Finlands naturskyddsförbund, WWF Finland, Natur & Miljö, Luonto-Liitto och Tapiola
Organisationer för intressebevakning och rådgivning för markägare och landsbygdsnärings, till exempel MTK ry, Paliskuntain yhdistys, ProAgria och SLC

VID SKADEERSÄTTNINGAR HJÄLPER

Jord- och skogsbruksministeriet
Livsmedelsverket
Landsbygdsnäringsmyndigheten

Vem hjälper om du möter en varg?

